Sebastian Dzikowski (Zespół Szkół nr 1 w Pile) – *Realizacja ścieżki edukacyjnej – „Edukacja europejska" w Zespole Szkół Nr 1 w Pile* – wystąpienie podczas konferencji pod tytułem *Wychowawcze aspekty ścieżek edukacyjnych* – Program Przyjazna Szkoła, która odbyła się w lutym 2003r.

Szanowni Państwo!

W Zespole Szkół nr 1 w Pile, w którym pracuję i który mam zaszczyt dzisiaj przed Państwem reprezentować, ścieżka europejska jest realizowana zgodnie z wszelkimi rozporządzeniami i dyspozycjami wydanymi pod auspicjami Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu. Jej elementy goszczą, w stopniu większym lub mniejszym, na wszystkich zajęciach edukacyjnych z zachowaniem niezbędnej korelacji. Naturalnie, najbardziej wyeksponowane są na geografii, historii, wiedzy o społeczeństwie, sztuce, języku polskim czy lekcjach wychowawczych. W realizacji ścieżki wszyscy pedagodzy uwzględniają trzyletni cykl edukacyjny, aby ugruntować niezbędną wiedzę i umiejętności z omawianego zakresu i uniknąć przeładowania tematem w krótkim okresie czasu. Jednakże, jak mniemam, i jak dowiedziałem się z niektórych wystąpień moich szanownych przedmówców, podobnie dzieje się także w innych placówkach. Unikając więc powielania, tego co już zostało powiedziane, postaram się w sposób syntetyczny przedstawić Państwu inne działania w naszej szkole mające na celu krzewienie wiedzy o Europie. Podkreślam szerokie ujęcie zagadnienia, gdyż, jak Państwo zapewne się orientujecie, często ścieżkę edukacyjną potocznie utożsamia się wyłącznie z Unią Europejską. Tymczasem my postanowiliśmy sprawę ująć bardziej kompleksowo i zająć się całym kontynentem, którego częścią Polska była, jest i zapewne, będzie, bez względu na to czy znajdzie się w strukturach unijnych już w 2004 roku czy ewentualnie trochę później. Oczywiście nie zapominamy też o samej Unii. Uznaliśmy, że nowoczesny i otwarty przedstawiciel obywatelskiego społeczeństwa znad Wisły, czy mówiąc – kierując się dyrektywami edukacji regionalnej, która bez wątpienia powinna podążać w równowadze z europejską – znad Gwdy, powinien dysponować przynajmniej elementarną wiedzą o państwach, z którymi w sposób bezpośredni lub pośredni sąsiaduje, które, albo już zwiedzał, albo będzie to czynił w niedalekiej przyszłości.

Doszliśmy do konkluzji, że fragmenty z zakresu przedstawianej tematyki, które goszczą na pojedynczych spotkaniach z uczniami warto, a nawet trzeba, co jakiś czas zbierać w konkretną całość i eksponować szerokiemu gronu szkolnej społeczności. Stąd podjęliśmy dwie solidne inicjatywy – Klub Europejski i Sekcję Europejską Samorządu Uczniowskiego. Obie są ciągle na etapie kiełkowania, ale już mogą pochwalić się konkretnymi działaniami. Nie są to może wyjątkowo spektakularne akcje, które goszczą w wielu innych szkołach na terenie Piły, i w których często nasi uczniowie biorą udział (w roku szkolnym 2001/2002 nasz wychowanek Łukasz Lotko zdobył I miejsce w Konkursie Wiedzy o Unii Europejskiej zorganizowanym przez Klub Europejski funkcjonujący przy Liceum Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Pile), ale na pewno jest o czym mówić.

Klub Europejski został założony w październiku 2002 roku. Działa na podstawie statutu. Jest zarejestrowany w centralnym rejestrze w Komitecie Integracji Europejskiej. Członkowie klubu sporo czasu poświęcają na poszerzanie niezbędnej wiedzy dotyczącej Unii Europejskiej, która na pewno przyda się podczas planowanego udziału w tematycznych zawodach. Uczniowie naszej szkoły już zgłosili akces do konkursów, które odbędą się w lutym 2003 roku w Wysokiej i, w marcu tegoż roku, w Budzyniu.

Klub zorganizował również szkolną dysputę na temat *„Argumenty za wejściem i przeciw wejściu Polski do Unii Europejskiej".* Impreza towarzyszyła spotkaniu o nazwie *„Poznajmy Europę"*, o którym powiem nieco później. W dyskusji wzięli udział uczniowie ze wszystkich poziomów klas. Spory były ostre, a argumentów bez liku.

Klub nawiązał także współpracę z Towarzystwem Miłośników Miasta Piły oraz Punktem Informacji Europejskiej przy Bibliotece Publicznej w Pile. Owocem kontaktów z tymi stowarzyszeniami był udział młodzieży w licznych spotkaniach i sympozjach.

Dotychczas uczniowie Zespołu Szkół nr 1 w Pile gościli m.in. na prelekcji profesora Koszela: *„Negocjacje Polski z Unią Europejską”*, debacie: *„Szanse i zagrożenia wejścia Polski do Unii Europejskiej”* oraz na spotkaniach z Prezydentem Miasta Piły – Zbigniewem Kosmatką i Przewodniczącym Rady Miejskiej Piły – Mieczysławem Augustynem. Oczywiste jest, że problematyka powyższych rozmów dotyczyła spraw regionalnych, ale także nie stroniła od wątków europejskich.

Sekcja Europejska Samorządu Uczniowskiego podejmuje szereg inicjatyw dostrzeganych i wysoko ocenianych przez uczniów. Średnio co dwa tygodnie członkowie sekcji zmieniają wystrój prowadzonej przez siebie gabloty. Informacje tam publikowane podzielone są na następujące działy: sławni Europejczycy, słynne zabytki oraz niezbędne wiadomości o poszczególnych państwach europejskich. Ekspozycja jest często czytana i oglądana. Służy też jako źródło dodatkowych nowinek potrzebnych na zajęcia przedmiotowe. Warto podkreślić, że wszelkie materiały uczniowie przygotowują samodzielnie bazując na rzetelnej literaturze.

Najcenniejszym dziełem sekcji było zorganizowanie konkursu dla wszystkich klas gimnazjalnych pod tytułem *„Poznajmy Europę”*, który odbył się w ostatni piątek przed feriami zimowymi zajmując cały dzień. Zasady zabawy były proste i zarazem konkretne. Każda klasa kilka miesięcy wcześniej losowała państwo europejskie, a następnie miała za zadanie, w dowolnej konwencji, przygotować jego prezentację w wyznaczonym miejscu sali gimnastycznej. Oprócz powszechnie znanych państw widzowie mogli poznać, tak „egzotyczne” dla nas kraje jak: Estonia, Islandia, Rumunia czy Albania. Chyba właśnie spektakle o tych narodach wywołały największy aplauz widowni. Oczywiście spektrum wykorzystanych przez klasy metod prezentacji było kolosalne, od scenek, tańców ze śpiewem, poprzez krótkie referaty, aż po poczęstunki. Wszystkie klasy otrzymały pamiątkowe dyplomy, a wyróżnione zespoły klasowe, okolicznościowe medale. Całą imprezę sekcja przygotowała własnym sumptem. Była to nasza pierwsza tego typu akcja, więc nie chcieliśmy narażać na koszty żadnych sponsorów. Następnym razem podejmiemy ten krok.

Ogromny związek z wychowawczą rolą ścieżki europejskiej, która przecież m.in. ma kształtować w uczniach demokratyczne zasady życia, mają również, organizowane cyklicznie w naszej placówce, prawybory. Przeprowadziliśmy je poprzedzając ostatnie rozstrzygnięcia na stanowisko Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz posłów i senatorów.

Wnioski z imprez przygotowanych w naszej szkole są m.in. takie: uczniowie doskonale czują się w niekonwencjonalnych sytuacjach, po takich integracyjnych działaniach inaczej oceniają życie w szkole i przede wszystkim, chętniej chłoną wiedzę.

Pozwolę sobie jeszcze na skromną dygresję. Przed nami, opiekunami młodzieży, prowadzącymi młodych ludzi w dorosłe życie, w obecnej sytuacji politycznej w Europie i na świecie, stoją nowe wyzwania. W obliczu, gołym okiem widocznego kryzysu w łonie Unii Europejskiej, odpowiedzi na pytania dotyczące konieczności naszego członkostwa, wydają się jeszcze bardziej złożone i trudniejsze. Niełatwo jest wytłumaczyć, że spory to rzecz naturalna, a najlepszym sposobem uzyskania, satysfakcjonującego wszystkie strony, kompromisu są szczere negocjacje. Jak trafnie wyłuskać sedno ostatnich wystąpień prezydenta Francji, stawiającego Polsce dosyć dziwne i niedyplomatyczne warunki? Jak uzasadnić różne stanowiska członków NATO w sprawie pomocy dla Turcji w ewentualnej wojnie z Irakiem? Uczniowie takie pytania formułują i przyrównują do wydarzeń np. z czasów II wojny światowej. To my, szczycący się mianem ich mentorów, musimy na nie odpowiadać. Uważam, że to są wyzwania dla nas na najbliższą przyszłość. To jest rzeczywistość, która może zmienić ogólny wymiar realizacji ścieżki europejskiej. Nie ukrywam, że wolałbym się mylić.